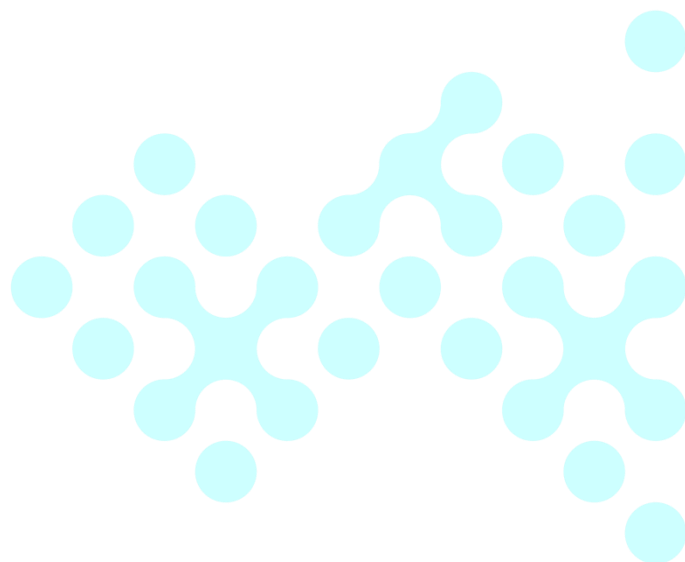

Startnotitie Reclamebelasting

Onderwerp:

Toekomstbestendige reclamebelasting binnenstad Franeker.

1. Inleiding

De gemeente Waadhoeke int sinds 2011 reclamebelasting in de binnenstad van Franeker. De opbrengsten van deze belasting worden (na aftrek van inningskosten) ingezet voor stadspromotie, evenementen en het versterken van de aantrekkelijkheid van de binnenstad. De gemeente int de reclamebelasting en keert deze in de vorm van een subsidie uit aan Stichting Ster van de Elfsteden (STER). Daarnaast keert de gemeente ook een subsidie uit die gedekt wordt uit algemene middelen. De STER verstrekt vanuit dit bedrag vervolgens subsidie aan allerlei activiteiten in de binnenstad.

In de afgelopen jaren zijn vanuit ondernemers signalen ontvangen dat de verhouding tussen de betaalde reclamebelasting en de ingezette opbrengsten onder druk staat. Tegelijkertijd is er sprake van structurele ontwikkelingen zoals een afnemend aantal ondernemers, een compacter winkelgebied en daardoor teruglopende inkomsten uit de reclamebelasting. Ook is er naar aanleiding van rechtszaken in andere gemeenten jurisprudentie ontstaan die maakt dat de gemeente zich toenemende zorgen maakt over de juridische houdbaarheid van het systeem en de risico's die dit op termijn met zich mee kan brengen. En naar de huidige manier van innen moet worden gekeken.

Om deze redenen heeft de stuurgroep Binnenstadsmanagement besloten de huidige reclamebelasting te laten analyseren en daarbij ook mogelijke alternatieve financieringsvormen in beeld te brengen.

Deze startnotitie beschrijft het proces om te komen tot besluitvorming door de gemeenteraad over de toekomst van de reclamebelasting in de binnenstad van Franeker.

De analyse en het uiteindelijke advies richt zich op:

- de huidige reclamebelasting in de binnenstad van Franeker;
- mogelijke aanpassingen van het bestaande systeem;
- eventuele alternatieve modellen voor financiering van binnenstadsactiviteiten.

De omvang van het budget en de besteding van deze middelen door Stichting STER als zodanig is geen onderdeel van deze startnotitie, maar vormt wel een belangrijke context.

Op basis van deze startnotitie stelt de raad de kaders vast en stemt de raad in met het voorgestelde vervolgproces. Vervolgens werkt het college een concreet voorstel uit dat ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

Bestuurlijk kader

- Gemeentewet (mogelijkheid tot het heffen van reclamebelasting); Gemeentewet art.227
- Verordening reclamebelasting gemeente Waadhoeke; Verordening reclamebelasting 2026
- Bestaand beleid gericht op binnenstad, economie en leefbaarheid; Actualisatie Binnenstadsvisie Franeker vastgesteld 29-6-2023
- Samenwerkingsovereenkomst en subsidierelatie met Stichting STER; Convenant Ondernemersfonds Franeker 2022.

2. Korte voorgeschiedenis

Sinds de invoering van de reclamebelasting in 2011 (met een herziening in 2015) is de heffing vormgegeven via een zonesysteem met vaste tarieven. De opbrengsten worden ingezet ter ondersteuning van stadspromotie en evenementen in de binnenstad van Franeker. In eerdere evaluaties is gebleken dat ondernemers hier aanvankelijk overwegend positief over waren.

Sinds 2016 wordt er binnenstadsmanagement uitgevoerd, waarbij drie speerpunten centraal staan: Franeker Vastgoed, Franeker Verwent en Franeker Verleidt. Deze speerpunten dragen bij aan de economische vitaliteit van de binnenstad. De activiteiten van Stichting STER, gefinancierd door het ondernemersfonds en dus de reclamebelasting, vallen onder het speerpunt Franeker Verleidt.

In de afgelopen periode is het economisch klimaat voor de binnenstad veranderd. Het aantal ondernemers is gedaald en het winkelgebied is verkleind, wat leidt tot lagere belastingopbrengsten. Daarnaast hebben individuele ondernemers en belangenorganisaties vraagtekens geplaatst bij de huidige systematiek en de verdeling van lasten en baten. Ook de juridische houdbaarheid van het zoneringssysteem is daarbij een essentieel onderdeel van de discussie.

Naar aanleiding hiervan is, in overleg met Stichting STER en de Ondernemers Vereniging Franeker (OVF), een extern bureau ingehuurd om de huidige reclamebelasting en mogelijke alternatieven te analyseren. De resultaten van deze analyse vormen een belangrijke bouwsteen voor het vervolgproces.

3. Relevante B&W- en raadsbesluiten

Datum	Door	Onderwerp
27-06 -2011	Raad	Vaststelling verordening reclamebelasting Franeker
17-12-2015	Raad	Herziening verordening en tarieven reclamebelasting
29-06-2023	Raad	Actualisatie binnenstadsvisie Franeker
11-12-2025	College	Raadsmemo onderzoek reclamebelasting binnenstad Franeker

Jaarlijks in december stelt de gemeente de verordening vast.

4. Kaderstelling door de raad

In de gemeentebegroting is structureel (subsidie) ruimte beschikbaar voor het organiseren van activiteiten in de binnenstad van Franeker. Tot dusver is de ambitie om op dezelfde voet door te gaan en vormen deze bedragen vertrekpunt. Daarnaast is het belang van de vitaliteit van de binnenstad van Franeker consequent uitgangspunt van beleid.

Naast deze kaders geeft de raad met deze startnotitie kaders mee voor:

- het vervolgproces;
- de mate en vorm van participatie van ondernemers en stakeholders;
- het tijdpad richting besluitvorming;
- eventuele financiële randvoorwaarden.

Procesvoorstel

Ter voorbereiding is in nauw overleg met de STER en OVF een analyse tot stand gekomen. Ook in het vervolgproces is het van belang om in nauw overleg met deze partijen op te trekken. Het onderwerp reclamebelasting zal dan ook een vast punt vormen op de agenda van de maandelijkse stuurgroep binnenstadsmanagement.

a. Stappenplan

1. Vaststellen startnotitie door de gemeenteraad.
2. Verdere analyse en uitwerking onderzoeksresultaten door de organisatie.
3. Gesprekken en participatie met STER, OVF en ondernemers in de binnenstad door de organisatie.
4. Uitwerken voorkeursvariant en mogelijke alternatieven in een beleidsvoorstel.
5. Kernsessie met de raad over voorkeursvariant en mogelijke alternatieven.
6. Besluitvorming door de gemeente raad.

b. Tijdplanning

Wie	Wanneer	Wat
Raad	Q2 2026	Vaststellen startnotitie
Organisatie	Q2 2026	Analyse en participatie
Organisatie	Q3 2026	Uitwerken beleidsvoorstel
Raad	Q3 2026	Kernsessie 10-09-2026
B&W	Q4 2026	Besluit college
Raad	Q4 2026	Besluit raad

5. Opdracht aan het college

De raad verzoekt het college om:

- op basis van deze startnotitie en de analyse naar de reclamebelasting Franeker het vervolgproces te organiseren;
- samen met ondernemers en betrokken organisaties de resultaten van deze analyse te vertalen naar concrete beleidsopties;
- deze opties, inclusief financiële en juridische consequenties, uit te werken in een raadsvoorstel;
- het concept voorstel in een kernsessie aan de raad voor te leggen;
- dit voorstel uiterlijk in het vierde kwartaal van 2026 ter besluitvorming aan de raad voor te leggen.